

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Phileremi Palaeologi Monachi De Oratione Dominica Liber

Lardenoy, Martin de

Parisiis, 1673

Panem Nostrum quotidianum da nobis hodie.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9892

de Oratione Dominica Liber. 113
stri, æternum erit. Quòd regnum
ipſius veniet ubi ſemper vivemus,
æternum erit. Quòd voluntas ejus
fit ſicut in cælo, ita & in terrâ,
omnibus modis quos expoſui, æ-
ternum erit. Reſtant petitiones
pro iſtâ vitâ peregrinationis noſtræ.
Ideò ſequitur.

P A N E M N O S T R U M
quotidianum da nobis hodie.

^a **P**oteſt ſimpliciter accipi, ora-
tionem iſtam fundere nos pro
victu quotidiano, ut abundet no-
bis; eſt non abundet nobis, non
deſit nobis. ^b Proſiteris te mendi-
cum Dei: ſed noli erubere; ^{a Hom.}
quantumlibet quis ſit dives in ter-
râ, mendicus Dei eſt. Stat mendi-
cus ante domum divitis; ſed & ip-
ſe dives ſtat ante domum magni
divitis. Petitur ab illo, & petit. Si
non egeret, aures Dei oratione non
pulfaret. Et quid eget dives? Au-
deo dicere, ipſo pane quotidiano
eget dives. Quare enim abundant

^a Hom.
42. cap. 7.

^b Serm.
48. de di-
verſ. c. 6.

K

*a Ser. 15.
de divers.
cap. 1. 2. 3.
AEG. 2. 9.*

illi omnia ? Unde , nisi quia Deus dedit ? Quid habebit si Deus subtrahat manum suam ? Nonne multi dormierunt divites , & surrexerunt pauperes ? Et quod illi non deest , misericordiae Dei est , non potentiae ipsius. *a Meum est , inquit , aurum , & meum est argentum ; non vestrum , ô divites terræ.* Quid ergo dubitatis dare pauperi de meo , aut quid extollimini cum datis de meo ? Et vis videre quàm justi judicis res est aurum & argentum ? Avarus unde torquetur , inde misericors adjuvatur : rem suam distribuente divinâ justitiâ , & rectè facta inde manifestantur , & peccata inde puniuntur. Namque aurum , & argentum , & omnis terrena possessio exercitatio humanitatis est , & supplicium cupiditatis. Cum talia Deus bonis hominibus tribuit , ostendit in eis quanta contemnat animus cujus divitiæ sunt ipse Deus qui tribuit : non enim potest quisque apparere contemptor nisi ejus rei cujus pos-

de Oratione Dominica Lib. II §
fessor effectus est. Nam & qui non
habent, possunt ista contemnere;
sed utrum fingant an verè contem-
nant, Deus videt qui cordis inspe-
ctor est; hominibus autem ut imita-
ri possint, cogitatio contemnentis
non nisi in manibus erogantis inspi-
citur. Cùm autem malis homini-
bus Deus ista concedit, ostendit in
eis quomodo & in ipsis bonis quæ
Deus largitur, crucietur animus
cui viluit qui tanta largitur. Bonis
enim subministrat occasiones bene-
ficiorum; malos torquet timore
damnorum. Et ideo si amittant
utrique aurum & argentum, isti
caelestes divitias læto corde reti-
nebunt; illis autem & bonis tem-
poralibus inanis domus, & bonis
æternis inerior conscientia rema-
nebit. Illius est ergo aurum & ar-
gentum, qui novit uti auro & ar-
gento. Nam etiam inter ipsos ho-
mines tunc quisque habere aliquid
dignus est, quando bene utitur:
Nam quod justè non tractat, jure
non tenet. Quod autem jure non

tenet, si suum esse dixerit, non erit
 vox iusti possessoris, sed impuden-
 tis incubatoris improbitas. Qua-
 propter si homo non importunè di-
 cit aliquid suum non quod iniquâ
 & stultâ cupiditate occupaverit,
 sed quod prudentissimâ potestate,
 & moderatione justissimâ tractave-
 rit: quanto magis Deus verè ac pro-
 priè suum esse dicit aurum & ar-
 gentum, quod & largissimâ boni-
 tate condidit, & justissimo admi-
 nistrat imperio, ut sine ipsius nutu
 atque dominatu nec mali ad avari-
 tiæ supplicium, nec boni ad usum
 misericordiæ possint habere aurum
 & argentum? Placuit quippe di-
 vine providentiæ præparare in po-
 sterum bona iustis, quibus non
 fruuntur iniusti, & mala impiis,
 quibus non excruciantur boni.
 Ista verò temporalia bona & mala
 utrisque voluit esse communia, ut
 nec bona cupidius appetantur quæ
 mali quoque habere cernuntur,
 nec mala turpiter evitentur qui-
 bus & boni plerumque afficiuntur.

a Lib. 1.
 de civit.
 Discap. 8.

Interest autem plurimum qualis sit usus vel earum rerum quæ prosperæ, vel earum quæ dicuntur adversæ. Nam his bonis temporalibus nec bonus extollitur, nec malis frangitur: malus autem ideò hujuscemodi infelicitate punitur, quia felicitate corrumpitur. Ostendit tamen Deus sæpè etiam in his distribuendis evidentiùs operationem suam. Nam si nunc omne peccatum manifestâ plecteretur pœnâ, nihil ultimo iudicio reservari putaretur: rursus si nullum peccatum nunc puniret apertè divinitas, nulla esse providentia divina crederetur. Similiter in rebus secundis, si non eas Deus quibusdam petentibus evidentissimâ largitate concederet, non ad eum ista pertinere diceremus: itemque si omnibus eas petentibus daret, non nisi propter talia præmia serviendum illi esse arbitraremur, nec pios nos faceret talis servitus, sed potiùs cupidos & avaros. ^{a Ser. 110.} Admoneamus ergo divi-
tes. nostros quod Apostolus admo-
^{de temp.}
^{cap. 4.}

1. Tim. 6.
17.

nuit, non superbè sapere, neque sperare in incerto divitiarum. Admoniti sumus. Divitiæ illæ quas putatis plenas esse deliciarum, ple-

1. Tim. 6.
3.

a Serm. 5.
de verb.
Domini
cap. 11.

niores sunt periculorum. ^a *Victum & tegumentum habentes, his contenti simus.* Nihil dives habet de divitiis suis, nisi quod ab illo postulat pauper, victum & tegumentum. Hinc tu quid plus habes ex

b. lb. inf.

omnibus quæ habes? ^b Esurit pauper; esurit dives: saturari quærit pauper; saturari quærit dives: saturatur pauper de vilibus cibis; saturatur dives de pretiosis cibis. Saturitas æqualis est; possessio una est: quò ambo volunt, pervenère; sed ille per compendium, ille multum circuit. Sed meliùs, inquis, mihi sapiunt apparatus pretiosa. Vix fastidiosus satiaris. Nescis quomodo sapit quod fames accendit. Neque hoc ita dixi ut divites cogam epulis & cibis pauperum vesci. Utantur divites consuetudine infirmitatis suæ, sed doleant aliter se non posse: meliùs etenim possint,

si aliter possint. Si ergo non extolli-
tur pauper de mendicitate, tu qua-
re extolleris de infirmitate? <sup>a Homil.
38. cap. 6.</sup> Nam
ægritudo perpetua est in istâ fragili-
tate carnis. Putatis enim tunc ho-
minem ægrotare quando febricitat,
& sanum esse quando esurit? Sa-
nus est, dicitur. Vis videre quan-
tum malum est esurire? Dimitte
illum sine medicamento septem
diebus, occiditur. Sed quia ponis
quotidie medicamentum, vivit.
Medicamentum autem famis, ci-
bus est; medicamentum sitis, potus
est; medicamentum lassitudinis,
somnus est. <sup>b In Psal.
122. fin.</sup> Non est illa vera cor-
poris sanitas, quia portatur infirmi-
tas ubique defectiva. Quocumque
se verterit, deficit. In ipso adjuto-
rio non invenies firmamentum.
Vigilando fatigatur, stando fati-
gatur, ambulando fatigatur, se-
dendo fatigatur, manducando fa-
tigatur; quocumque se verterit ad
subsidium fatigationis, ibi inveniet
aliam fatigationem. <sup>c Ib. parvo
lò supra.</sup> Qualis est er-
go ista salus, fratres, transitura, <sup>d Homil.
38. cap. 7.</sup>

a Serm. 9.
de divers.
cap. 7.

b Homil.
42. cap.
4.

c Serm. 9.
de divers.
cap. 7.

d Ser. 48.
de divers.
cap. 6.

e Homil.
42. cap. 4.

1. Tim. 6.
7. 8.

Matti. 6.
11.

fragilis, peritura, vana? Cum transierit vita ista, nunquid petemus panem quotidianum? Quotidie vivimus, quotidie surgimus, quotidie saturamur, quotidie esurimus. Nunc vocatur quotidie, quando transit dies, & venit alius dies. Nunquid vocabitur quotidie, quando erit aternus unus dies?

d Impudentia est ut à Deo petas divitias: non est impudentia ut petas panem quotidianum. Aliud est unde superbias, aliud unde vivas.

e Det nobis quotidianum panem. Quare non dixit & tegumentum? Victus enim noster in cibo est, & in potu; tegumentum in vestitu & lectu. Nihil homo plus desideret, quandoquidem dicit Apostolus: *Nihil intulimus in hunc mundum, sed nec auferre quid possumus. Victum & tegumentum habentes, his contenti simus.* Pereat avaritia, & dives est natura. Ergo si ad quotidianum victum pertinet, quia & hoc bene intelligitur quod dicimus: *Panem nostrum quotidianum da nobis*

nobis

de Oratione Dominica Liber. 128
nobis hodie; non miremur si nomi-
nato pane cætera necessaria intelli-
gantur. Quomodo, quando Joseph
invitavit fratres suos: homines,
inquit, illi hodie mecum mandu-
cabunt panem. Quare panem so-
lum manducaturi erant? Sed à so-
lo pane intellecta sunt cætera. Sic
quando rogamus panem quotidia-
num, quidquid nobis propter car-
nem nostram in terris necessarium
est, postulamus. Sed quid ait Do-
minus Jesus? *Quærite primùm re-*
gnum Dei & justitiam ejus; & hæc
omnia apponentur vobis. Regnum
ergo & justitia Dei bonum nostrum
est, & hoc appetendum, & ibi finis
constituendus propter quod omnia
faciamus quæcumque facimus. Sed
quia in hâc vitâ militamus ut ad il-
lud regnum pervenire possimus,
quæ vita sine his necessariis agi
non potest, apponentur vobis hæc,
inquit: Sed vos regnum Dei & ju-
stitiam ejus primùm quærite: cum
enim dicit illud primùm, significa-
vit quòd hoc posterius quærendum

Gen. 43.
16.

Matth.
6. 33.

a Lib. 2.
de serm.
Dominum
monte
cap. 16.

Matth.
33.

L

est, non tempore, sed dignitate.

a 16. cap.
17.

His & hujusmodi scripturarum locis satis apparet Dominum nostrum non hoc improbare si quis humano more ista procuret, sed si quis propter ista Deo militet, ut in operibus suis non regnum Dei, sed istorum acquisitionem intueatur. Ad hanc ergo regulam hoc totum præceptum dirigitur, ut etiam in istorum provisione regnum Dei cogitemus, in militiâ verò regni Dei ista non cogitemus. Ita enim, etiamsi aliquando defuerint, quod plerumque propter exercitationem nostram Deus finit, non solum non debilitant propositum nostrum, sed etiam examinatum probatumque confirmant: *Gloriamur enim, inquit, in tribulationibus, scientes quòd tribulatio patientiam operatur, patientia autem probationem, probatio autem spem; spes verò non confundit, quia charitas Dei diffusa est in cordibus nostris per Spiritum sanctum qui datus est nobis. In commemoratione autem tribulationum ac la-*

Rom. 5.
3. 4. 5.

borum suorum idem Apostolus non tantum in carceribus & naufragiis, atque hujusmodi molestiis, sed etiam *in fame & siti, in frigore & nuditate* se laborasse commemorat. Quod cum legimus, non æstimemus Domini promissa titubasse, ut famem ac sitim & nuditatem pateretur Apostolus quærens regnum & justitiam Dei, cum dictum Matth. 6. 33. sit nobis, *Querite primum regnum Dei & justitiam ejus, & hæc omnia adjicientur vobis*: Quandoquidem ista sicut adjutoria novit ille medicus cui semel nos totos commisimus, & à quo habemus promissionem vitæ præsentis & futuræ, quando apponat, quando detrahat, sicut nobis judicat expedire, quos consolandos & exercendos in hac vitâ, & post hanc vitam in perpetuâ requie stabiliendos atque firmandos gubernat ac dirigit. Non enim & homo cum plerumque jumento suo cibaria detrahit, deserit illud curâ suâ, ac non potius curando hæc facit. 2 Ser. 34. Sirmondi. fin. Ergo illa benefi-

cia sempiterna totâ aviditate postulemus, illa bona totâ intentione quæramus, illa bona securi petamus. Habenti enim illa bona profunt, obesse non possunt; temporalia verò ista aliquando profunt, aliquando obsunt. Multis profuit paupertas, & nocuerunt divitiæ; multis profuit privata vita, & nocuit altus honor; & iterum aliquibus profuit pecunia, profuit dignitas; benè utentibus profuit, malè autem utentibus non ablata plus nocuit. Ac per hoc, fratres, petamus & ista temporalia moderatè, securi quia si accipimus, ille dat qui novit quid nobis expediat. Petisti; non est tibi datum quod petebas? Crede Patri, qui si tibi expediret, daret tibi. Ecce de teipso fac tibi conjecturam: qualis est enim apud te filius tuus nesciens res humanas, talis es & tu apud Dominum, nesciens res divinas. Ecce ante te filius tuus totâ die plorans, ut des illi cultrum, id est, gladium. Negas te dare, non das, contemnis flentem ne plangas morientem.

Ploret, affligat se, collidat se, ut
leves eum in equum: non facis,
quia non potest eum regere; elidet
& occidet illum. Cui negas par-
tem, totum illi servas: sed ut cres-
cat, & totum possideat securè, non
das illi modicum periculosum.

^a Ista ideo dico, fratres mei, ne a Ser. 3°.
de d. vero
cap. 6.

contristemini quando petitis, &
non accipitis; & arbitremini quòd
ante oculos suos non habeat Deus
si ad tempus non exaudit volunta-
tem vestram: non enim semper
ægri exaudit medicus ad volun-
tatem, quamvis ejus sine dubio
procurat atque appetit sanitatem.
Non dat quod petit, sed quod non

petit, hoc procurat. ^b Non habea- b Ser. 53.
de verb.
Domini
cap. 7.

tis pro magno exaudiri ad volunta-
tem: habete pro magno exaudiri ad
utilitatem. Ad voluntatem etiam
dæmones exauditi sunt, & ad por- Matth.
8. 32.

cos quos petierant, ire permissi
sunt. Ad voluntatem etiam prin-
ceps eorum exauditus est diabolus,
à quo petitus Job tentandus, non
est negatus, ut esset ille probatus, Iob. 1. &
2.

Num. 11.
33.
Psal. 77.
30.

iste confusus. Ad voluntatem etiam Israelitæ exauditi sunt, & cum adhuc cibus esset in ore ipsorum, notis quæ consecuti sunt. Nolite ergo pro magno habere, ad voluntatem exaudiri. Aliquando Deus iratus dat quod petis, & Deus propitius negat quod petis. Cum verò ea quæ Deus laudat, quæ Deus præcipit, quæ Deus in futuro sæculo promittit, ab illo petitis, securi petite, & incumbite quantum potestis orationibus, ut sumatis.^a

^a *Ibid.*
inf.

^b *Ser. 111.*
de diver.
cap. 2.

Quando autem petitis temporalia, cum modo petite, cum timore petite, illi committite, ut si profint, det; si scit obesse, non det. Quid autem obsit, quid profint, medicus novit, non agrotus.^b Qualis sit brevis hæc vita, quid describere opus est? Experimur quàm ærumnosa, quàm querulosa, circumdata tentationibus, plena timoribus, ardens cupiditatibus, subdita casibus, in adversis dolens, in prosperis tumens, lucris exultans, damnis excrucians: & in ipsis lucris

de Oratione Dominica Lib. 127
exultatione trepidat ne quod acqui-
sivit, amittat, ne propter hoc quæ-
ratur qui antequàm haberet, non
quærebatur. Vera infelicitas, mem-
dosa felicitas. Humilis cupit ascen-
dere, sublimatus timet descendere:
qui non habet, invidet habenti;
qui habet, contemnit non haben-
tem. Et quis explicet verbis hujus
vitæ tantam & tam conspicuam
fœditatem? Et tamen ista fœditas
habet amatores suos tales, ut vix
invenire possimus paucissimos qui
sic diligant vitam æternam quam fi-
niri non possunt, quomodo ista di-
ligitur quæ & citò finitur, etsi pro-
tendatur, quotidie timetur ne per
horas singulas finiatur. Quid fa-
ciamus? quid agamus? quid dica-
mus? quos comminationis aculeos,
quos exhortationis ignes admovea-
mus cordibus pigris & duris, &
terreni stuporis glacie congelatis,
ut torporem mundi aliquando de-
cutiant, & in æterna inardescant?
Quid, inquam, faciamus? quid
dicamus? ² Ego quidem cùm ama- *a Ep. 32.*

L iij

tores sæculi hujus intueor, nescio quando possit esse ad eorum animos sanandos opportuna sapientia. Quando enim res velut prosperas habent, fastu respuunt salubres monitus, & quasi anilem reputant cantilenam: quando autem in adversis agunt, magis cogitant evadere unde ad præsens anguntur, quàm capere unde curentur, & unde perveniant ubi angere omninò non possint. Aliquando tamen quidam cordis aures admovent atque adhibent veritati, rariùs inter prospera, crebriùs inter adversa: sed tamen pauci sunt, ita enim prædicti sunt.

2 Serm.
111. de di-
ver. cap.
6.

Obsecro vos, attendamus quomodo diligatur ista vita temporalis ab amatoribus suis. In quàm magno timore sunt homines, ne moriantur morituri? Videas hominem tremere, fugere, latebras quærere, defensiones aucupari, rogare, provolvi, si fieri potest, quidquid habet dare, ut vita donetur, ut uno die plus vivatur, ut ætas incerta saltem aliquantò diutiùs protenda-

de Oratione Dominica Lib. 129
tur, tanta faciunt homines. **Quis**
tale aliquid pro vitâ æternâ? **Allo-**
quamur amatores præsentis vitæ.
Quid agis? Quid festinas? Quid
trepidus? Quid fugis? Quid late-
bras quæris? Ut vivam, inquit.
Certè, ut vivas. Ut vivas semper
victurus? Non ergo mortem fata-
gis auferre, sed differre. Qui tan-
ta agis ut paulò seriùs moriaris, age
aliquid ut nunquam moriaris.
Quàm multos invenimus qui di-
cant: Tollat fiscus res meas ut se-
riùs moriar. Quàm rarò inveni-
mus qui dicat: Tollat Christus res
meas ut nunquam moriar. ^{a Sermo} **Imple-** 115. *de di-*
vit Deus amaritudinibus mundum: ^{ver. cap.}
& inhias tu, & incumbis tu, fugis ^{17.}
tu; non nisi inde & inde volupta-
tem capis. Quamdiu? Quid si dul-
cis esset? Quomodo amaretur?
Est alia vita, fratres mei: est post ^{b Ibid.}
hanc vitam alia vita; credite. Ad ^{cap. 18.}
eam vos præparate: præsentia cun-
cta contemnite: si habetis, nolite
cupiditate inardescere. ^{c Ser. 9.} **Videtis** ^{de diuer.}
enim, carissimi, quot petitiones ^{cap. 13.}

docuit nos Dominus Christus; & vix illic invenitur una quæ sonet de pane quotidiano, ut, omnia quæ cogitamus, propter vitam futuram cogitemus. Quid enim timemus ne nobis non exhibeat ille qui promisit, & dixit: *Quærite primùm regnum Dei & justitiam ejus, & hæc omnia apponentur vobis?*^a Multi etiam fame tentati sunt, & aurum inventi, & à Deo non deserti. Perirent fame, si desereret cor eorum panis interior quotidianus. Ipsum maximè esuriamus: *Beati enim qui esuriunt & sitiunt justitiam, quoniam ipsi saturabuntur.*^b Pertinet ergo ad homines hanc vitam mortalem gerentes, esurire ac sitire justitiam. Impleri autem justitiâ, ad aliam vitam pertinet. Hoc pane, hoc cibo pleni sunt Angeli: homines autem dum esuriunt, extendunt se; dum se extendunt, dilatantur; dum dilatantur, capaces fiunt; capaces facti suo tempore replebuntur. Quid ergo hîc? Nihil inde capiunt qui

Matth.
6. 33.

a *Ib. inf*

Matth.
5. 6.

b *Tract.
de util. re.
fami. cap. 1.*

4

de Oratione Dominica Lib. 131
esuriunt & sitiunt justitiam? Ca-
piunt planè. Sed aliud est cùm quæ-
rimus de refectione iter agentium;
& aliud cùm quærimus de perfe-
ctione beatorum. ^a Diu desiderata a Serm. 5.
de ver.
Domini
cap. 5. dulciùs obtinentur; citò autem da-
ta vilescunt. Pete, quære, insta.
Petendo & quærendo crescis ut ca-
pias. Servat tibi Deus quod non
vult citò dare, ut & tu discas ma-
gna magnè desiderare. *Inde oportet* Luc. 18. 1.
b Lib. 2.
d pecc.
merit. cap. *semper orare, & non deficere.* ^b A
quo debemus petere cibum potum-
que justitiæ, nisi ab illo qui esurien-
tibus eam & sitientibus promittit
ejus saturitatem? ^c Nec idèd tamen c lb. inf.
de hâc re solis votis agendum est,
ut non subinferatur adnitendo
etiam nostræ efficacia voluntatis.
Adjutor enim noster Deus dicitur;
nec adjuvari potest nisi qui etiam
aliquid sponte conatur: quia non
sicut in lapidibus insensatis, aut si-
cut in eis in quorum naturâ ratio-
nem voluntatemque non condidit,
salutem nostram Deus operatur in
nobis. Cur autem illum adjuvet,

illum non adjuvet ; illum tantum,
illum autem non tantum ; istum
illo, illum isto modo, penes ipsum
est & æquitatis tam secretæ ratio,

^a *Homil.*

42 *cap. 4.*

& excellentia potestatis. ^a Et ver-
bum Dei quod quotidie nobis ver-
bis aperitur, & quodammodo fran-
gitur ; panis quotidianus est : &
quomodo illum panem ventres,
sic istum esuriunt mentes. ^b Et

^b *Serm. 9.*

d. d. ex.

cap. 7.

quod vobis tracto, panis quotidia-
nus est : & quod in Ecclesiâ lectio-
nes quotidie auditis, panis quoti-
dianus est : & quod hymnos audi-
tis, & dicitis, panis quotidianus
est : hæc enim sunt necessaria pere-

^c *Lil. 2.*

de ser. n.

Domini

in monte

cap. 7.

Matth.

6. 27.

grinationi nostræ ; præcepta scili-
cet divina, quæ quotidie oportet
meditari, & operari. Nam de ipsis
Dominus dicit : *Operamini escam
quæ non corrumpitur.* Quotidia-
nus autem iste cibus nunc dicitur
quamdiu ista vita temporalis per
dies decedentes succedentesque pe-
ragitur. Et reverâ quamdiu nunc
in superiora, nunc in inferiora, id
est, nunc in spiritualia, nunc in car-

naliam animi affectus alternant, tanquam ei qui aliquando pascitur cibo, aliquando famem patitur, quotidie panis necessarius est, quo reficiatur esuriens, & relabens erigatur. Sicut itaque corpus nostrum in hac vitâ, ante illam scilicet immutationem, cibo reficitur quia sentit dispendium: sic & animus quoniam temporalibus affectibus quasi dispendium ab intentione Dei patitur, præceptorum cibo reficitur. ^a Numquid illuc quando venerimus, codicem sumus audituri? Ipsum verbum visuri, ipsam verbum audituri, ipsum manducaturi, ipsum bibituri, quomodo Angeli modò. Nunquid Angelis codices sunt necessarij, aut disputatores, aut lectores? Absit. Videndo legunt: vident enim ipsam veritatem; & illo fonte satiantur, unde nos irroramur. ^b Intelligitur hoc etiam valde bene *Panem nostrum quotidianum da nobis hodie, Eucharistiam tuam, quotidianum cibum.* Norunt enim fideles quid

^a *Serm. 9°
de diver.
cap. 7°*

^b *Homil.
42. cap. 4.
Matth.
6. 11.*

accipiant; & bonum est eis accipere panem quotidianum huic tempori necessarium. Pro se rogant ut bona faciant, ut in bonitate, & fide, & bonâ vitâ perseverent. Hoc optant, hoc orant; quia qui non perseverant in bonâ vitâ, separabuntur ab illo pane. ^a Beatus Cyprianus ostendit quomodo & hîc intelligatur perseverantia postulari.

^a Lib. de
dono per-
sever. cap.
4.

Ait quippe inter cætera: Hunc autem panem dari nobis quotidie postulamus, ne qui in Christo sumus, & Eucharistiam quotidie ad cibum salutis accipimus, intercedente aliquo graviore delicto, dum abstenti & non communicantes à cælesti pane prohibemur, à Christi corpore separemur. Hæc verba sancti hominis Dei perseverantiam prorsus à Domino sanctos indicant poscere, quando hâc intentione dicunt, *Panem nostrum quotidianum da nobis hodie*, ne à Christi corpore separentur, sed in eâ sanctitate permaneant, quâ nullum quo inde separari mereantur, cri-

Math. 6.

men admittant. ^a Quam multi de altari accipiunt, & moriuntur, & accipiendo moriuntur!

^a Tract. 16. in Ioan. med.

^b Et utique sanctum est quod accipimus; & nemo dicit, non est sanctum. Et

^b Tract. 6. in Ioan. med.

quid ait Apostolus? *Qui autem manducat & bibit indignè, iudicium sibi māducat & bibit.*

^{1.} Cor. 11. 29.

Non ait, quia illa res mala est; sed quia ille malus malè accipiendo, ad iudicium accipit bonum quod accipit. Num enim mala erat buccella quæ tradita est Judæ à Domino? Absit. Medicus non daret venenum. Salutem medicus dedit; sed indignè accipiendo ad perniciem accepit.

^c Quam multos Judas Diabolus implet, indignè accipientes buccellam ad iudicium suum! ^d Ideò, fratres carissimi, unusquisque consideret conscientiam suam; & quando se aliquo crimine vulneratum esse cognoverit, priùs orationibus, jejuniis, vel eleemosynis studeat mundare conscientiam suam, & sic Eucharistiam præsumat accipere. Si enim agnoscens

^c In Ps. 142. fin.

^d Serm. 252. de temp. inist.

reatum suum ipse se à Divino altari
subtraxerit, citò ad indulgentiam
divinæ misericordiæ perveniet. ^a

^a *Epist.*

112. cap.

3°

Si tanta est plaga peccati, atque im-
petus morbi, ut medicamenta ta-
lia differenda sint, auctoritate an-
tistitis debet quisque ab altario re-
moveri ad agendam pœnitentiam,
& eâdem auctoritate reconciliari.

Hoc est enim indignè accipere, si
eo tempore accipiat quo debet age-
re pœnitentiam, ^b quæ pro illis pec-

^b *Hom.*

30. c. p. 4.

catis subeunda est, quæ legis deca-
logus continet, & de quibus Apo-

Gal. 5. 21.

stolus ait, *quoniam qui talia agunt,*
regnum Dei non possidebunt. In

hâc ergo pœnitentiâ majorem quis-
que in se severitatem debet exer-
cere, ut à seipso judicatus non ju-
dicetur à Domino, sicut idem Apo-
stolus ait: *Si enim nos judicare-*

2. Cor. 11.

31°

mus, à Domino non judicaremur.

Ascendat itaque homo adversum se
tribunal mentis suæ: existimet il-
lud, quòd oportet nos exhiberi
ante tribunal Christi, ut illud reci-
piat unusquisque quod per corpus

gessit,

de Oratione Dominica Lib. 137
gessit, sive bonum, sive malum. ^{1. Cor. 5.}
Constituatur se ante faciem suam, ne ¹⁰
hoc ei postea fiat: Nam minatur
hoc Deus peccatori, dicens, *ar-* ^{Psal. 49.}
guam te, & statnam te ante fa- ^{21.}
ciem tuam. Atque ita constituto
in corde iudicio adsit accusatrix
cogitatio, testis conscientia, carni-
fex timor. Inde quidam sanguis
animi confitentis per lacrymas
profluat. Postremò ab ipsâ mente
talis sententia proferatur, ut se in-
dignum homo iudicet participatio-
ne corporis & sanguinis Domini.
^a Et cum ipse in se protulerit seve- ^{a Ib. inf.}
rissimæ medicinæ, sed tamen me-
dicinæ sententiam; veniat ad an-
tistites, per quos illi in Ecclesiâ
claves ministrantur: & tanquam
bonus jam incipiens esse filius, ma-
ternorum membrorum ordine cu-
stodito, à præpositis sacramento-
rum accipiat satisfactionis suæ mo-
dum; ^b ut qui separari à regno cæ- ^{b Ib. sup.}
lorum timet per ultimam senten-
tiam summi iudicis, per Ecclesia-
sticam disciplinam à sacramento

M

caelestis panis interim separetur. Versetur ante oculos imago futuri judicij; & cum alij accedunt ad altare Dei, quò ipse non accedit, cogitet quàm sit contremiscenda illa pœna, quâ percipientibus aliis vitam æternam, alij in mortem præcipitantur æternam. Ad hoc enim altare quod nunc in Ecclesiâ est in terrâ positum, terrenis oculis expositum ad mysteriorum divinorum signacula celebranda, multi etiam scelerati possunt accedere; quoniam Deus commendat in hoc tempore patientiam suam, ut in futuro exerat severitatem suam. ^a Nos verò à communionem prohibere quemquam non possumus, quamvis hæc prohibitio nondum sit mortalis, sed medicinalis, nisi aut sponte confessum, aut in aliquo, sive sæculari, sive Ecclesiastico judicio nominatum atque convictum. ^b Ad illud autem altare, quò præcursor pro nobis introivit *Jesus*, quò caput Ecclesiæ præcessit membris cæteris secuturis, nul-

^a 1b. inf.

^b Hom.
50 cap. 4.
Hebr. 6.
20.

de Oratione Dominica Liber. 139
Ius eorum accedere poterit, de
quibus, ut jam commemoravi, di-
xit Apostolus: *Quoniam qui talia* Galat 5.
agunt, regnum Dei non posside- 21.
bunt. Solus enim sacerdos, sed
planè ibi totus assistet, adjuncto
scilicet corpore cui caput est, quod
jam ascendit in cælum. Ipse est
cui dixit Apostolus Petrus: *Plebs* 1. Peto 2.
sancta, regale sacerdotium. Quo- 9.
modo ergo *in interiora veli, & in* Heb. 6.
illa invisibilia sancta sanctorum in- 19.
troire audebit aut poterit, qui me-
dicinam cælestis disciplinæ contem-
nens noluit paulisper à visibilibus
separari? Qui enim noluit humi-
liari, ut exaltaretur; cum exaltari
voluerit, dejicietur; & in æter-
num sejungetur ab æternis sanctis,
quisquis hoc tempore per merita
obedientiæ, & per satisfactionem
pœnitentiæ non sibi providit locum
in corpore sacerdotis. Ergo Eu- a Ser. 9.
charistia panis noster quotidianus de divers.
est: sed sic accipiamus illum, ut cap. 7.
non solùm ventre, sed & mente
reficiamur. Virtus enim ipsa quæ

M ij

ibi intelligitur, unitas est: ut redacti in corpus ejus, effecti membra ejus, simus quod accepimus.

*2^a Tract.
26. in
Joan. fin.*

* Propterea quippe, sicut etiam ante nos hoc intellexerunt homines Dei, Dominus noster Jesus Christus corpus & sanguinem suum in eis rebus commendavit, quæ ad unum aliquid rediguntur. * Ex

** Al. Rediguntur ex multis. Nam que aliud in unum ex multis granis conficitur: aliud in unum ex multis acinis confluit.
b lb. sup.*

multis namque granis unus panis efficitur, & ex multis racemis vinum confluit. ^b Inde est quod exponens nobis Apostolus Paulus hunc panem: *Vnus panis, inquit, unum corpus multi sumus.* O Sacramentum pietatis; ô signum unitatis: ô vinculum charitatis! Qui vult vivere, habet ubi vivat, habet unde vivat. Accedat, credat, incorporetur ut vivificetur: Non abhorreat à compage membrorum: non sit putre membrum, quod refecari mereatur; non sit distortum, de quo erubescatur: sit pulchrum, sit aptum, sit sanum; hæreat corpori; vivat Deo de Deo. ^c Hujus rei sacramentum, id est, unitatis

*1. Cor. 16°
17.*

a lb. inf.

de Oratione Dominica Liber. 141
 corporis & sanguinis Christi alicu-
 bi quotidie, alicubi certis interval-
 lis in Dominicâ mensâ præparatur,
 & de mensâ Dominicâ sumitur; quibusdam
 ad vitam, quibusdam ad exitium: res verò ipsa,
 cuius sacramentum est, omni homini ad
 vitam, nulli ad exitium, quicum-
 que ejus particeps fuerit. ^a *Hic est* a Ib. inf.
panis qui de celo descendit, ut il-
 lum manducando vivamus, quia
 æternam vitam ex nobis habere
 non possumus. ^b Tunc autem hoc b Ib. fin.
 erit, id est, vita unicuique erit cor- Ioan. 6.
 pus & sanguis Christi; si quod in 59.
 sacramento visibiliter sumitur, in Serm. 2.
 ipsâ veritate spiritaliter manduce- de verb.
 tur, spiritaliter bibatur. Audivi- Ap. cap. 1.
 mus enim ipsum Dominum di-
 centem: *Spiritus est qui vivificat.* Ioan. 6.
^c Hoc ergo totum ad hoc nobis va- 64.
 leat, dilectissimi, ut carnem Chri- c Traß.
 sti & sanguinem Christi non eda- 27. in
 mus tantum in sacramento, quod Ioan. fin.
 & multi mali; sed usque ad spi-
 ritus participationem manduce- al. Domi-
 mus & bibamus, ut in Domi-

nico corpore tanquam membra
 maneamus, ut ejus spiritu vegete-
 mur, & non scandalizemur etiam si
 multi modò nobiscum manducant
 & bibunt temporaliter sacramen-
 ta, qui habebunt in fine æterna
 tormenta. ^a Dicitur est ergo de pa-
 ne quotidiano, quia in istâ vitâ no-
 bis est necessaria hæc petitio. ^b
 Et quidquid animæ nostræ, &
 carni nostræ in hâc vitâ necessa-
 rium est, quotidiano pane conclu-
 ditur.

^a *Serm. 9.*
de diver.
cap. 7.
^b *Homil.*
42. cap. 4.

ET DIMITTE NOBIS debita nostra.

^a *Ibid.*
cap. 5.

Luc 18.
33.

QUis enim hîc vivit in carne,
 & non habet debita? Quis est
 homo sic vivens, ut ei non sit ista
 oratio necessaria? Inflare se po-
 test; justificare non potest. Bonum
 est illi ut imitetur Publicanum, nec
 tamescat sicut Phariseus, qui as-
 cendit in templum, & jactavit me-
 rita sua, textit vulnera sua. Ille au-
 tem scivit quare ascenderit, qui